

dolgozott együtt könyvtárosként Jékely és Pasteiner Éva. – *Fitz* – Fitz József (1888–1964) könyvtáros, nyomdászattörténész, 1934–1945 között az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója. – *Nagy Lóriék* – Nagy Lóránt (1913–1983) Jékely osztály- és padtársa Nagyenyeden, egyik legjobb barátja. Az '50-es évektől Szentgyörgypusztán nyaraltak. – *Aron* – Tamási Áron. – *Metki Ödön* – Metky Ödön (1906–1985) szobrász. – *Breznay Jóska* – Breznay József (1916–2012) festő, grafikus. 1961-ben a Csók Galériában volt kiállítása. – *Brigitta* – Vidéky Brigitta (1911) festő. Talán Rómában ismerkedtek meg 1939-ben, ő is ösztöndíjas volt a Magyar Akadémián akkor, amikor Jékely 1939. decembertől öt hónapot töltött ott (később P. Éva is utánament). – *Asztalos Miklós* – (1899–1986) író, történész. 1951-ben Kőrösladányba telepítették ki. – *Vértes* – Vértes György (1902–1976) író, szerkesztő, könyvtáros, 1952–1971 között az Országgyűlési Könyvtár igazgatója. – *Tolnai* – Tolnai Gábor (1910–1990) irodalomtörténész. 1946–1947 közt az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója, a Magyarországra visszatelepülő Jékely az ő révén került vissza korábbi munkahelyére. 1953–1980 közt az ELTE régi magyar irodalomtörténeti tanszékének vezetője. – *Sótér elérhetetlen magasságokban lebeg* – Sótér István (1913–1988) ebben az időben az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora, tanszékvezető egyetemi tanár.

Ágh István

JÉKELY 100

„Mi kétezerben nem élünk, szegénykém,
az új évezred nem lel itt bennünket”

(ÚJ ÉVEZRED FELÉ)

Hogy megérem az új évezredet,
születésem idejéből reméltem,
s valóra vált, sőt több mint egy évtized
múlt, miután múltam célját elértem,
most már csak élni szeretnék, céltalan
ténfergek itt, s vissza-, visszatekintek,
pedig nem látom, ami még hátravan,
homályos, rövidlátó szemeimmel.

Jékely Zoltán egész évszázadot
nézett előre, s döbbsent a halálra,
mikor nem látta magát fiatalon
esélyesnek akkora távolságra,
melynek végén a jelenkor rémei
jövőre váltva pusztították egymást,
égő házak az elődök képeit,
új idegenek az utódok arcát.

Majd megtudhatta, micsoda borzalom
 a gépesített madár-apokalipszis,
 ha a kéményfüst sem száll gyanútlanul,
 s veszélyes a tiszta forrásból inni,
 talán a vadon rejtett még örömet,
 ahogy a horgász egyenként kifogta,
 örök nyugalját érezhette meg
 tükörképében, együtt a halakkal.

De még előbb, és nekem is azelőtt,
 mit *kőbepólyált hosszúcsontú inkák*
 nyugalma ígért, mint lázas felkelők,
 testrészek kezdték egymáson a kínzást,
 idegekből nőtt szike, fűrés, csipesz
 forgatta ki, mint kit megnyúznak élve,
 hártyáiból a szívet, zsigereket,
 így látta még magát, mikor fölébredt.

*„Te, kis toporgó, tejfogas gyerek,
 mint roskadtímú, vaksi és süket
 vénség érzed, hogy közel a halálad.”*
 (GYERMEK A HÓBAN)

Lehetnék az a kisgyermek a hóban,
 akiről alig húszévesen írt,
 hisz, ami másról, énrólam is szólhat,
 öreg lettem, ő meg verse szerint

ment vaksi vénségénél előbb innét,
 s ha elérte a kéklő hóhatárt,
 fogyni kezdett köztünk a korkülönbség,
 mert én futok, s az ő ideje áll,

hiába nő a rovásomra, s fordul
 fonákjára éveink viszonya,
 hogy a régi egyensúly megvalósul,
 csak én lennék, mi ő volt, korosabb,

hogyan lennék az ő emlékének képe,
 ki arcomat halálíg őrzi majd,
 mert úgy nézett habzsoló kis szemével,
 mint egy csodát, a szűzfehér utat.